

Deze stad

Louis le Roy: „Dit is 'n heilig moment”

Het was donderdagavond een ontzettend goed gezicht: met de Heerenveense landschapsdeskundige Louis le Roy voorop zwierven zo'n dertig Lewenborgers door een nog braak liggend deel van de wijk. Allemaal een kilo zaad in de handen en zaaien op de wijze die de Grote Meester zojuist in het schoolgebouwtje aan het Bakken had voorgedaan: „Draaien met de duim en het zaad door de vingers laten wegglijden. Het draaien met de duim is een beweging die de zakenlui onder u wel kennen.” De tocht ging door een gebied waar de bewoners zelf ook al zo'n tienduizend wilgen hadden geplant. En dat allemaal in het deel van Lewenborg dat aan Le Roy is toegewezen en waar hij alles doet wat de traditionele planters van openbare werken doet gruwen. Niet meer alles vlak, een dragline die een vijver leeghapt gooit op advies van Le Roy het zand op een grote hoop en daar komen de bomen en de bloemetjes dan overheen.

Ook geen bomen meer keurig op een rijtje, het zal voor de vogels die opgevoed zijn met eeuwen stedelijke rechtlijnigheid, even wennen zijn. Het zaaien was ook geen probleem. Advies van Le Roy: er ook goed doorheen lopen, want dan verspreid het zaad zich nog wat meer.

En zo probeert hij in de komende jaren van zijn deel van Lewenborg een tuin te maken die voor zichzelf zorgt. Er komt geen schop meer aan te pas, de plantjes en bomen zoeken het zelf maar uit. Nu staan er alleen nog maar wilgen, maar daar komen straks andere soorten bij. Le Roy tot de bewoners; „Als U dan es gaat wandelen, graaft U een paar van die wilgen uit, loopt er 'n eindje mee en zet ze daar weer es in de grond”. Ook het zaad (130 kilo, allerlei bloempjes door mekaar) ging er donderdagavond niet meteen in. Als bewoners daar zin in hebben, kunnen ze af en toe es op een mooie avond met een kilootje zaad de wijk doortrekken om wat te zaaien.

Enthousiast

Het aardige is, dat veel Lewenborgers er erg enthousiast over zijn. Het was donderdagavond rot weer, je kon binnen de minuut tot op je hemd drijfnat zijn, maar toch waren dertig mensen naar 'n kale uithoek van hun wijk gekomen om te zaaien. Le Roy straalde: „Dit is een heilig moment”.

Zijn theorie is: zaaien en verder afblijven. Geen onderhoud meer als het spul een keer groeit, geen vuil eruit halen ook. Le Roy voorziet trouwens dat het aantal mensen dat tuinnrommel zo maar naast zich neergooit in Lewenborg snel zal afnemen, omdat met 'hun' park is. Zelf gezaaid, zelf geplant. Mensen gooien kennelijk ergens pas rotzooi neer, als ze het idee hebben, dat iets niet van hun is. Godfried Bomans heeft es gesignaleerd dat een bepaalde familie zich rot ergerde aan de rommel, in het voortuintje, maar dat voortuintje was van de gemeente en dus moest de gemeente maar zorgen dat het schoon werd. De Le Roy-tuin in Lewenborg is van de bewoners zelf, dat helpt.

Zangzaad

Het aardige van het project is ook dat veel wijkbewoners mekaar hierdoor beter leren kennen. Als je samen hebt lopen zaaien geeft dat gauwer een band, dan wanneer je mekaar alleen elke dag op de fiets ziet stappen en een halve liter karnemelkse pap ziet halen. Zaaien is het mooiste werk dat er is, zei Le Roy, jullie

● Louis le Roy aan 't zaaien in Lewenborg.

gooien alles maar naar buiten: tarwe, kippezaad, zangzaad, het kan mij nooit gek genoeg.

Wel gaan de bewoners van Lewenborg het zo organiseren dat iedereen van mekaar een beetje weet, waar al gezaaid is om het hele gebied zo gelijk mogelijk te bedelen.

Een aardige kans dbet zich straks in de bouwvakvakantie voor: op de eerste dag snel zaaien, zodat de dragline na veertien dagen overwoekerd is met plantjes.

Revolutie

Voor mensen die glatte gazons met verbodsbordjes en boompjes-op-een-meter vijfenzeventig van mekaar gewend zijn, is in Lewenborg op plantsoengebied een stedelijke revolutie aan de gang. Sommige mensen kijken Louis le Roy nog aan met de onzekere blik: die vent is gek. Draglinemachinisten zijn er ook niet zo dol op, want met zand op een hoop gooien, zijn ze veel sneller klaar dan met egaliseren en dit soort werk wordt per uur betaald.

Louis le Roy, al zaaierend: „Kijk, daar komt er al centje op, vind je dit nou geen mooi werk?”